

Bilaga 1 till kommunfullmäktiges protokoll 2011-09-26 § 2

Svar på interpellation (2011:11) om bättre äldreomsorg

Eivor Karlsson (MP) ställer i sin interpellation följande frågor till mig.

1. Har du några planer på att hejda försämringarna inom äldreomsorgen, inklusive omvandlingarna av servicehus till sk trygghetsboenden?
2. Anser du att tillräckliga krav ställs i stadens förfrågningsunderlag?
3. Hur ser du på stadens möjligheter att rekrytera medarbetare till äldreomsorgen när minskad personaltäthet ökar pressen på de anställda?
4. Avser allianspartierna att förstärka äldreomsorgens budget?

Som svar på interpellantens synpunkter angående bättre äldreomsorg vill jag anföra följande:

1. Sedan tidigare är beslut fattat i kommunfullmäktige att omvandla tio av stadens servicehus till trygghetsboenden. I samband med detta görs nödvändiga reparationer och renoveringar av fastigheter som är nedslitna och i många fall inte lever upp till arbetsmiljöverkets krav för de anställdas arbetsmiljö. Detta är ett led i att rusta äldreomsorgen för kommande generationer som lever allt längre, friskare och självständigare liv. Hos dem som redan idag har flyttat in i ett servicehus är behoven av omsorg ibland större än trygghetsboendet kan erbjuda. Då är det givetvis bättre att i dialog med sin biståndshandläggare se till att få komma till ett annat servicehus eller ett vård- och omsorgsboende. Andra som är friskare tycker att trygghetsboende är ett alternativ som passar dem. Att det finns ett tryck på att flytta till trygghetsboende har vi redan sett i ansökningar från personer som vill flytta in och i det faktum att olika aktörer vill eller till och med redan har uppfört nya trygghetsboende i staden, skraddarsydda efter äldres mycket skiftande behov.

Vi håller just nu på att ta fram en boendeplan där den centrala uppgiften är att se till att äldreomsorgen står rustad inför framtiden när en stor grupp äldre fyller 80 och 85 år och får ett ökat omsorgsbehov. Hur planeringen inför framtidens äldreomsorg ser ut mer exakt kommer vi alltså att återkomma till. Klart redan nu är att vi inte kommer att låta äldreboendena i Stockholm att stå och förfalla, vilket man riskerar om man inte gör nödvändiga upprustningar.

2. Stadens förfrågningsunderlag är efter ett par upphandlingsvändor väl genomarbetat. Några bra punkter som jag vill uppmärksamma är att samma regler gäller för Lex Sarah, Lex Maria och medarbetarnas meddelarskydd som om ett boende drivs i egen regi. När det gäller bemanningen ställs kravet att tidigare bemanning upprätthålls. Vid varje upphandling förändras och utvecklas underlaget ytterligare så att anbudsgivarna är tvungna att formulera nya ansökningar och arbets sätt och inte bara använda de tidigare. Det gör att man inte kan köra på i gamla hjulspår och veta vad som gäller i staden utan måste anstränga sig att förnya sig hela tiden. Jag ser positivt på den processen, att erfarenheter från tidigare upphandlingar tas tillvara samtidigt som nya värden och metoder utvecklas.

3. Här finner jag skäl att reda ut begrepp som känns en aning vaga i interpellantens frågor i fråga om vilka boendeformer som erbjuds i Stockholms stad och vilken service- och vårdnivå som egentligen innefattas i dem. Eivor Karlsson har rätt i att personaltätheten är lägre på ett trygghetsboende, precis som att den generellt är lägre i ett servicehus än i ett vård- och omsorgsboende. Det hänger ihop med att det är olika typer av boenden som vänder sig till människor med skilda omvårdnadsbehov. I ett trygghetsboende väljer den boende själv ett hemtjänstföretag som sköter omsorgen jämfört med ett servicehus där det är personalen på plats som gör det.

Det är alltså inte alls tänkt att den personal som finns på plats i trygghetsboendet för att planera aktiviteter ska utföra det omsorgsarbete som servicehusens personal utför. Det är olika funktioner och kan därför inte jämföras rakt av som interpellanten gör.

Trygghetsboende är i första hand till för personer som vill ha ett alternativ till att bo hemma. Antingen för att man behöver en bättre anpassad boendemiljö än man har i hemmet eller för att man lockas av en större social samvaro. Trygghetsboendet kräver ingen biståndsbedömning utan vem som helst över 70 år kan ställa sig i kö och efter att ha fyllt 75 flytta in. Lägenheterna förmedlas av Stockholms stads bostadsförmedling. Det gör att många fler än tidigare kan känna tryggheten i att komma till ett boende när de känner sig oroliga för att klara av vardagen. På trygghetsboendet sköts inte omsorgen av personal i huset, utan precis som när man bor hemma, av hemtjänsten. Alla som är friska nog att klara av detta kan alltså bo i trygghetsboende, ökar vårdbehovet ytterligare bör man via en biståndsbedömning söka sig vidare till servicehus eller vård- och omsorgsboende. Huruvida personal trivs bäst som anställda på ett boende eller inom hemtjänsten är naturligtvis en individuell fråga.

4. Sedan alliansen i Stockholm tog över äldrefrågorna 2006 har vi förstärkt budgeten med över en halv miljard kronor. Under den förra mandatperioden ökade vi budgeten med 557,8 miljoner kronor att jämföra med det rödgröna styrets 76 miljoner kronor mandatperioden innan. Hemtjänsten fick 14 procent extra och vård- och omsorgsboendena har stärkts med 8,5 procent sedan valfrihetsreformen 2008. Kommande fyra år ser vi en minskning av antalet äldre som är i behov av omsorg. Trenden kommer inte att börja vända upp förrän 40-talisterna börjar komma upp i 80-85 årsåldern runt 2020-2025. Budgeten för äldreomsorgen ska även framledes säkerställa att vi tillgodoser de äldres omsorgsbehov.

Stockholm den 25 februari

Joakim Larsson (M)

Äldre- och Ytterstadsborgarråd